

בס"ד. שלהי תמוז תשע"ז

לכבי' אנייש שליט"א דק"ק שע"י האיחוד האירופאי – בריסל
ו- virtual community@sichosonline.org שי

תזכורת לחודש מנחם אב תשע"ז.

בברכת יהפכו ימים אלו לששון ולשמחה ולמועדים טובים ותשעה באב הזה נזכה להיות בבית המקדש השלישי!

לוי יצחק גרליק

Rabbigarelik@sichosonline.org

נא לתלות על המקרר וכיו"ב.

נא לא לפרסם על שום אתר בלי רשות מהעורך.

* * * *

במשך ה'ט' ימים

- * **סיומים:** נוהגים לשמוע ולהשתתף ב"סיום מסכת" כל יום מהתשעת הימים (אפי' ע"י רדיו וכו' אבל לא אוכלין בשר אחרי זה). כל יום משודר סיום על הרדיו ועל האתר Chabad.org (בעוד כמה ימים יפורסם הלוי"ז). אני אערוך בעזה"י סיום על מסכת בעש"ק בשעה 5:15 על הרדיו ואתר הנ"ל.
- * **לימוד התורה וצדקה:** מרבים בלימוד התורה ובצדקה בימים אלה ע"פ מה שכתוב "ציון במשפט תפדה ושבי בצדקה".
- * **הלכות בית הבחירה:** ישנם ח' פרקים בהלכות בית הבחירה, וכל יום מהט' ימים (עד ערב ת"ב) לומדים (לכה"פ) פרק א'.
- * **שהחיינו:** אין מברכים שהחיינו בימים אלה אפילו בשבת.
- * **ברית מילה ופדיון הבן:** בברית מילה ופדיון הבן אוכלים בשר ושותים יין וכו'.
- * **נעלי תשעה באב:** מי שאין לו נעלי-תשעה באב יכול לקנותם גם במשך ה'ט' ימים.
- * **מעוברות ומניקות (וחולים ר"ל):** שקשה להן הצום – ישאלו [לרופא (את דעתו בזה) ואח"כ] לרב איך להתנהג. ומבקשים בכל לשון של בקשה לא לחכות עד הרגע האחרון לשאול את השאלה...
* **קידוש לבנה:** אפי' אם רואים הלבנה, אין מקדשין אותה, אלא מחכים עד מוצאי תשעה באב.

ערב שבת חזון – ה' מנחם אב, יום ההילולא של האריז"ל

- * יום מסוגל להפצת המעיינות חוצה.
- * **מקוה:** מנהג החסידים הוא ללכת למקוה בערב שבת חזון כמו בכל ערב שבת.
- * **בגדי שבת:** לובשים בגדי שבת כרגיל בכל שבת.
- * **צפריניים:** מותר ליטול צפריניים בערב שבת חזון.
- * **טועמי':** כשמבשלים המאכלים לשבת, מותר לטעום המאכלים של בשר לראות אם הם טעימים, אבל לא לאכלם בתור "טועמי".

שבת חזון

- * **המשל הידוע:** מצוה לפרסם, ו"בשם אומר", המשל הידוע של ר' לוי יצחק מבארדיטשוב אודות שבת חזון של האבא והבן עם הגי' בגדים וכו' – ראה לקו"ש שבת חזון **בכ"מ** - ח"ב, ח"ט, חכ"ט, חל"ט.
- * **מקוה:** מנהג החסידים הוא ללכת למקוה בשבת חזון כמו בכל שבת.
- * **בקריאת התורה** קוראים כרגיל, דהיינו שמתחילים העלי' של שני מ"איכה" בלי שום שינוי [שמעתי מזקני הרה"ח ר"מ שוסטערמאן, הבעל-קריאה ב-770, וכן הי' נוהג בפועל אצל הרבי – ראה הסיפור בזה בארוכה בספרו "למען ידעו...בנים יולדו" ע' 138].
- * **אב הרחמים:** אומרים אב הרחמים.

מוצאי שבת חזון

- * **קידוש לבנה:** אפי' אם רואים הלבנה, אין מקדשין אותה היום בלילה, אלא מחכים עד מוצאי תשעה באב.
- * **הבדלה:** מבדילים על היין ונותנים לתינוק לשתות. ואם אין תינוק שותים בעצמם.

יום שני, ערב תשעה באב

- * **שיעורי חת"ת והלכות בית הבחירה:** (לכתחילה) לומדים אותם קודם חצות היום. בדיעבד – עד השקיעה.
- * **שיעור רמב"ם:** קודם חצות היום (אם לא הספיק, ישלים אחרי הצום).
- * **לימוד התורה:** אחר חצות לומדים הדברים המותרים בתשעה באב. לומדים פנימיות התורה.

תפלת המנחה

* אין אומרים תחנון.

סעודה המפסקת

- * מותר לאכול רק עד השקיעה. ולכן לסדר בעוד מועד שיגמרו לפני השקיעה.
- * להכין אפר, פת ובצים קשות.
- * לא ישבו לאכול שלושה ביחד, ואם אכלו – לא יזמנו.
- * מחליפים הנעליים לפנות ערב ולא לפני סעודה המפסקת.
- * יושבים על כסא נמוך.
- * אסור לשתות משקאות חריפים, וקפה או תה מותר.
- * נוהגים לאכול בסעודה – פת טבולה באפר, וכן ביצה קשה וקרה טבולה באפר.
- * ברכת המזון כרגיל.

לפנות ערב

* מחליפים הנעליים.

תפלת ערבית

- * לפני התפלה מסירים הפרוכת שעל הארון קודם וכיסוי הבימה ועמוד השי"ץ (ומדליקים פחות אור מהרגיל).
- * יושבים על כסא נמוך.
- * אחרי תפלת העמידה אומרים קדיש תקבל.
- * **איכה:** אומרים איכה.
- * **ואתה קדוש:** אומרים ואתה קדוש [וקדיש שלם בלי לתקבל – דהיינו כמו קדיש יתום].
- * **עלינו** [וקדיש יתום. אם יש אבל – לומד משניות, הפרק האחרון (פ"ג) של מועד קטן (ואינו אומר משנת ר' חנניא בן עקשיא¹), תניא, קדיש דרבנן].
- * בשנת תנש"א הרבי חילק דולרים במוצאי שבת אחרי אמירת איכה.

במשך הערב

- * **נטילת ידים:** נטילת ידים לפני "אשר יצר" – עד קשרי האצבעות (כמו ביום כיפור).
- * **לימוד התורה:** כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע היה לומד בכל שנה ושנה בתשעה באב מדרש 'איכה רבה', וסוגיית 'רבי יוחנן' דפרק הניזקין (גיטין נה סע"ב – נח סע"א).
- * **חסידות:** כנ"ל מותר (וצריך....) ללמוד פנימיות התורה.
- * **סיום:** גם במשך המעט-לעת דתשעה באב יש לערוך 'סיום' (על מסכת מועד-קטן או שמחות, מהעניינים המותרים ללמוד ביום זה).
- * אין נוהגים לישון על הארץ או לשום אבן תחת מראשותיו.

¹הוראת הרבי להרב חודקוב בתשי"א (כי מו"ק מסיים באגדתא) – תשורת חודקוב כ"ט סיון תשס"א

* סיפור מר' ישראל רוזינער "דער הייליגער רוזינער": לקרוא בספר המנהגים ע' 48 הסיפור.

דער צמח צדק פלעגט רופן דעם רוזינער "דער הייליגער רוזינער", וסיפר:
דער הייליגער רוזינער האָט מרחק געווען עצבות ואפילו מרירות, איז בא חסידים
געוואָרען – שטיפעריי. תשעה באב האָט מען זיך געשפילט אין בערעלאַך.
דערנאָך איז געבליבען אז מען זאָל עפענען דעם דאָך פון בית המדרש אראָפּלאָזען
א פעטליע און ווער עס וועט אַריינגיין זאָל מען אַרויפּוואַרפען אף עס די פעטליע
און אויפהייבען עס אפן דאָך, וכן עשו. דערווייל איז אַריין דער רוזינער. די וואָס
זיינען געווען אַפן דאָך האָבען דאָך ניט געזען גענוי האָט מען עס אויך
אַנגעהייבען אויפהייבען אז מען האָט עס דערקענט – האָט מען עס
אַראָפּגעלאָזען צוריק. האָט דער רוזינער געזאָגט: רבונו של עולם, אויב דייע
קינדער האַלטען ניט דיין יום טוב, טאָ נעם עס צו פון זיי²¹.

* * *

תשעה באב בבוקר

- * נטילת ידים: עד קשרי האצבעות (כמו ביום כיפור).
- * שעשה לי כל צרכי: אין אומרים ברכת "שעשה לי כל צרכי" עד מחר.
- * בוקר טוב: אין אומרים "בוקר טוב" וכיו"ב.
- * בתפלת שחרית:
  1. אין אומרים תחנון.
  2. אין מניחים טלית ותפילין.
  3. לא אוחזים הציצית (לא בברוך שאמר ולא בקריאת שמע).
  4. (השי"ץ אומר עננו ואין אומרים ברכת כהנים).
  5. מחזירין המפה על שולחן הקריאה וקורים בתורה (כי תוליד), השלישי מפטיר. חצי קדיש. הפטרה. יהללו (ומחזירין הס"ת).
  6. קינות.
  7. אשרי. אין אומרים למנצח כו' יענד כו'.
  8. אומרים "ובא לציון...נאום ה"י". מדלגין "ואני זאת בריתי...מעתי ועד עולם", וממשיכים מ"ואתה קדוש". קדיש שלם בלי תתקבל (כמו קדיש יתום).
  9. אין אומרים שיר של יום ואין כאלוקינו [כי יאמרו את זה לפני מנחה].
  10. עלינו. [אם יש אבל – קדיש יתום, משניות (מועד קטן פ"ג) (ואינו אומר משנת ר' חנניא בן עקשיא), וקדיש דרבנן].
  11. כל אחד לעצמו קורא איכה.

אחרי חצות היום [ראה הזמן בלוח המקומי]

- * כסא: יכולים לשבת על כסא רגיל.
- * שיעור רמב"ם: לומדים אחרי מעריב.

מנחה

- * [לפני מנחה גוללים הס"ת ל"ויחל" בפ' כי תשא (אם יש רק ס"ת אחד) ומחזירים הפרוכת על הארון קודש וכו'].
- 1. מניחים טלית ותפילין כרגיל.
- 2. אומרים הג' פרשיות של קריאת שמע. שיר של יום (קדיש), אין כאלוקינו (קדיש).
- 3. חת"ת.
- 4. קרבנות ואשרי של מנחה.

5. קריאת התורה (ויחל). השלישי מפטיר. אחרי ההפטרה חצי קדיש תוך שמחזירים הארון להיכל.
6. בשמו"ע מוסיפים: "נחם" בבונה ירושלים, ו"עננו" בשומע תפילה. [מי שאינו צם אינו אומר עננו].
[שכח נחם: אומרו בשמע קולנו אחרי עננו. שכחו שם - אומרו לפני "ותחזינה". שכחו שם - אומר לפני "ועל כולם". שכח וגמר התפילה - אינו חוזר התפלה.
שכח עננו: אומרו קודם ה"יהיו לרצון" השני שבסוף שמונה עשרה (בלי הברכה לבסוף), ואם שכח - אינו חוזר התפלה].
7. בחזרת הש"ץ אומרים ברכת כהנים. 8. עלינו. קדיש יתום, משניות (הרגילות) ותניא, קדיש דרבנן.
9. מניחים תפילין דרבינו תם כרגיל. אחרי אמירת הד' פרשיות אומרים השש זכירות.
* צדקה: בשנת תנש"א הרבי חילק דולרים אחרי תפלת המנחה.

תפלת ערבית

- * [בשנת תנש"א הרבי חילק דולרים (אחרי השיחה) לפני תפלת ערבית].
- * **ערבית:** כרגיל.

אחרי תפלת ערבית:

1. נועלים הנעליים הרגילים.
2. רוחצים הפנים.
3. נטילת ידים (כבשחרית של כל יום) בלי ברכה.
4. קידוש לבנה.

במשך הערב: ללמוד השיעור רמב"ם היומי.

מוצאי הצום:

- * אין אוכלים בשר ואין שותים יין, וכל הדברים הנוהגים בין המצרים נוהגים עד מחר אחר חצות.

סיומים:

- * כנ"ל, הרבי עורר להמשיך ה"סיומים" עד חמשה עשר באב.

יום ראשון, י"ד מנחם אב

- * במנחה אין אומרים תחנון.

יום שני, חמשה עשר באב

- * אין אומרים תחנון.
- * הגמרא (בסוף תענית) אומרת שמט"ו באב הלילות מתארכים ולכן מי שיוסיף לימוד בלילות יוסיף חיים על חיו.

שבת פרשת עקב, כ' מנחם אב, יום ההילולא השבעים ושלושה של הרה"ג והרה"ח המקובל וכו' ר' לוי יצחק – האבא של הרבי.

וכך כותב הרבי (לקו"ש חל"ט ע' 231): "הש"ק שלאחרי ט"ו במנ"א – הוא כ"ף במנחם אב, יום היארצייט וההילולא של אאמו"ר לוי יצחק בן הרב א"א? ברוך שניאור ז"ל... ועלי החוב והזכות גדול להציע ולבקש **וכו'** – ללמוד בהתוועדות מתורתו, ולנדב ביומא דין לז"נ, שמסר נפשו על הפצת היהדות בתוככי בני"י "מאחורי מסך הברזל", ועי"ז הי' חבוש בבית האסורים ונשפט לגלות ומת בגולה ושם מ"כ, זכותו יגן עלינו ועכ"י – שליט"א."

* * *

בברכת יהפכו ימים אלה לששון ולשמחה ולמועדים טובים

לוי יצחק גרליק

Sichosacademy.org